

Lesfimitexti

Lesfimi A – fyrir 1.–2. bekk

Ísak og skólinn

Ísak Jónsson var kennari.
Hann vildi stofna skóla.
Skólinn var fyrir börn.
Ísak lærði um kennslu.
Hann skoðaði skóla í öðrum löndum.
Síðan kom hann heim.
Þá stofnaði hann sinn skóla.
Í fyrstu var skólinn lítill.
Fá börn komu í skólann.
Seinna komu fleiri börn.
Þá stækkaði skólinn.
Börnin lærðu margt í skólanum.
Þau lásu og reiknuðu.
Þau teiknuðu og unnu verkefni.
Ísak vildi góðan skóla fyrir börn.

Orð til að æfa

- kennari
- skóli
- börn
- lærði
- stofnaði
- verkefni

Lesfimi B – fyrir 2.–3. bekk

Skóli Ísaks Jónssonar

Ísak Jónsson var kennari sem hafði mikinn áhuga á námi barna.
Hann vildi stofna skóla þar sem börn gætu lært á góðan og skemmtilegan hátt.
Áður en hann stofnaði skólann fór hann til annarra landa.
Þar skoðaði hann hvernig kennarar kenndu börnum.

Þegar Ísak kom aftur heim til Íslands byrjaði hann að starfa eftir nýjum hugmyndum.
Í fyrstu var skólinn lítill og ekki mörg börn í honum.
En smám saman fjölgaði nemendum.
Þá þurfti meira pláss og skólinn stækkaði.

Í skólanum lærðu börnin að lesa, skrifa og reikna.
Þau fengu líka að vinna með hendur sínar, teikna og skapa.

Ísak vildi að börn lærðu með því að skoða, prófa og æfa sig. Þannig varð skólinn sérstakur og mikilvægur fyrir mörg börn.

Lesfimi C – fyrir 3.–4. bekk

Hugmynd verður að skóla

Ísak Jónsson lauk kennaranámi og fór síðan að hugsa um hvernig best væri að kenna börnum. Honum fannst mikilvægt að yngri börn fengju kennslu sem hentaði aldri þeirra og þroska. Þess vegna fór hann til annarra landa til að kynna sér nýjar kennsluaðferðir og skólastarf.

Eftir ferðina kom hann heim með margar hugmyndir. Hann stofnaði skóla sem byrjaði smátt, en varð stærra með tímanum. Fleiri börn komu í skólann og fleiri kennarar hófu þar störf. Skólinn var á mismunandi stöðum og síðar varð þörf á stærra húsnæði.

Í skóla Ísaks Jónssonar var lögð áhersla á lestur, reikning og ýmis verkefni sem hjálpuðu börnum að skilja betur. Börnin lærðu ekki aðeins úr bókum heldur einnig með því að búa til hluti, skoða umhverfið og vinna sjálfstætt. Saga skólans sýnir hvernig ein góð hugmynd getur vaxið og orðið að mikilvægu starfi fyrir börn og samfélag.

Lesskilningstexti

Lesskilningur A – fyrir 1.–2. bekk

Litli skólinn stækkar

Ísak Jónsson var kennari. Hann vildi stofna skóla fyrir börn. Áður en hann stofnaði skólann skoðaði hann skóla í öðrum löndum. Þar lærði hann nýjar leiðir til að kenna.

Þegar Ísak kom heim stofnaði hann sinn eigin skóla. Í fyrstu var skólinn lítill. Þar voru ekki mörg börn. En smám saman komu fleiri börn í skólann.

Börnin lærðu að lesa, skrifa og reikna. Þau unnu líka verkefni og bjuggu til ýmsa hluti. Þegar skólinn varð stærra þurfti meira pláss. Þá varð mikilvægt að finna stærra hús fyrir skólann.

Spurningar

- Hvað hét maðurinn í textanum?
- Hvað starfaði Ísak við?

3. Hvað gerði hann áður en hann stofnaði skólann?
4. Var skólinn stór í byrjun?
5. Hvað lærðu börnin í skólanum?
6. Af hverju þurfti stærra hús?

Svör fyrir kennara

1. Hann hét Ísak Jónsson.
2. Hann var kennari.
3. Hann skoðaði skóla í öðrum löndum / lærði nýjar leiðir til að kenna.
4. Nei, hann var lítill.
5. Að lesa, skrifa og reikna.
6. Af því að fleiri börn komu og skólinn stækkaði.

Lesskilningur B – fyrir 2.–3. bekk

Ísak lærir og stofnar skóla

Ísak Jónsson var kennari sem vildi bæta nám barna.

Honum fannst mikilvægt að börn fengju góða kennslu strax þegar þau væru ung.

Til þess að læra meira fór hann til annarra landa og skoðaði skóla þar.

Hann fylgdist með kennslu og safnaði hugmyndum sem hann gat notað heima á Íslandi.

Þegar Ísak kom heim stofnaði hann skóla fyrir börn.

Í byrjun var skólinn ekki stór, en smám saman fjölgaði nemendum.

Þá varð skólinn stærri og þurfti meira húsnæði.

Í skólanum lærðu börnin venjulegar námsgreinar eins og lestur og reikning.

En þau fengu líka að teikna, vinna með ýmis efni og læra með því að prófa sig áfram.

Ísak taldi að börn lærðu vel þegar þau væru virk, forvitin og fengju að æfa sig á mismunandi hátt.

Skóli Ísaks Jónssonar varð því sérstakur skóli.

Hann sýndi að hægt væri að kenna börnum á fleiri en einn hátt og að góðar hugmyndir gætu hjálpað mörgum börnum að læra betur.

Spurningar

1. Hvers vegna fór Ísak til annarra landa?
2. Hvað gerði hann þegar hann kom heim?
3. Hvernig var skólinn í byrjun?
4. Hvað gerðist þegar nemendum fjölgaði?
5. Nefndu tvö atriði sem börnin lærðu í skólanum.
6. Hvernig taldi Ísak að börn lærðu vel?
7. Af hverju má segja að skólinn hafi verið sérstakur?

Tillaga að svörum

1. Til að læra meira um kennslu og skoða skóla.

- Hann stofnaði skóla fyrir börn.
- Hann var lítill.
- Þá þurfti meira húsnæði / skólinn stækkaði.
- T.d. lestur og reikning / teikningu og verkefnavinnu.
- Þegar þau væru virk, forvitin og fengju að æfa sig.
- Af því að þar voru notaðar nýjar og fjölbreyttar kennsluaðferðir.

Lesskilningur C – fyrir 3.–4. bekk

Saga um hugmynd, skóla og framtíð

Ísak Jónsson var kennari sem hafði skýra hugmynd um hvernig góð kennsla ætti að vera. Honum fannst börn þurfa nám sem hentaði aldri þeirra, áhuga og þroska. Til að búa sig betur undir það fór hann erlendis og kynnti sér skóla og kennsluaðferðir í öðrum löndum. Þessar ferðir höfðu mikil áhrif á hann og hann kom heim með nýjar hugmyndir um skólastarf.

Eftir heimkomuna hóf Ísak að byggja upp sinn eigin skóla. Í fyrstu var starfsemin lítil, en með tímanum fjölgaði börnum og verkefnum. Skólinn stækkaði og þurfti að flytja eða fá stærra húsnæði. Þetta sýnir að margir treystu skólanum og vildu senda börn sín þangað.

Í skólanum var lögð áhersla á lestur, reikning og annan grunn í námi. Samt var líka talið mikilvægt að börn lærðu með því að gera, skoða, skapa og vinna með hendur sínar. Notuð voru fjölbreytt kennslugögn og börnin fengu tækifæri til að vera virk í náminu. Einnig var lögð áhersla á góða umgengni, ábyrgð og sjálfstæði.

Saga Skóla Ísaks Jónssonar segir okkur að menntun skiptir miklu máli. Hún sýnir líka hvernig einn kennari með sterka sýn getur haft áhrif á skólustarf og líf margra barna. Það tekur tíma að byggja upp góðan skóla, en með hugrekki, þolinmæði og samvinnu er hægt að ná langt.

Spurningar

- Hvaða hugmynd hafði Ísak um góða kennslu?
- Hvers vegna fóru ferðir hans til annarra landa að skipta máli?
- Hvað segir það okkur að skólinn stækkaði með tímanum?
- Hvaða námsgreinar eða verkefni voru mikilvæg í skólanum?
- Hvað merkir það að börn „læri með því að gera“?
- Hvaða gildi voru einnig mikilvæg í skólanum fyrir utan námsgreinar?
- Hvað kennir saga skólans okkur um menntun og frumkvæði?

Tillaga að svörum

- Að kennsla ætti að henta aldri, áhuga og þroska barna.
- Þær gáfu honum nýjar hugmyndir og þekkingu um kennsluaðferðir.
- Að fleiri vildu vera í skólanum og treystu starfinu.
- Lestur, reikningur, verkefnavinna, sköpun og verkleg vinna.
- Að börn skilji betur þegar þau prófa sjálf, skoða og vinna verkefni.
- Góð umgengni, ábyrgð og sjálfstæði.
- Að góð menntun skiptir miklu máli og að ein góð hugmynd getur haft mikil áhrif.

Verkefni sem passa með textunum

1. Finndu lykilorðin

Láttu nemendur strika undir þessi orð:

- kennari
- skóli
- börn
- læra
- húsnæði
- hugmynd

2. Settu í rétta röð

Nemendur númera setningarnar:

- Ísak fór til annarra landa.
- Ísak stofnaði skóla.
- Fleiri börn komu í skólann.
- Skólinn þurfti stærra hús.

3. Rétt eða rangt

- Ísak Jónsson var kennari.
- Hann vildi ekki stofna skóla.
- Skólinn var stór strax í byrjun.
- Börnin lærðu aðeins að lesa.
- Skólinn stækkaði með tímanum.

Svör:

- Rétt
- Rangt
- Rangt
- Rangt
- Rétt

Orðskýringar fyrir yngri nemendur

- stofna** – að byrja eitthvað nýtt
- kennsluaðferð** – leið til að kenna
- nemandi** – barn í skóla
- húsnæði** – húsið eða staðurinn sem er notaður

- **sjálfstæði** – að geta gert hluti sjálfur/sjálf
  - **ábyrgð** – að passa vel upp á verkefni og hegðun
-

Tillaga að notkun í kennslu

Fyrir 1. bekk

- kennari les textann upp
- nemendur lesa í kór
- finna 3 lykilorð
- teikna mynd af skólanum

Fyrir 2. bekk

- paraorðalestur
- lesa Lesfimi A eða Lesskilning A
- svara 3–4 munnlegum spurningum

Fyrir 3. bekk

- lesa Lesfimi B og Lesskilning B
- skrifa heilar setningar
- setja atburði í tímaröð

Fyrir 4. bekk

- lesa Lesfimi C og Lesskilning C
- finna aðalatriði
- skrifa stutta samantekt um skólann